

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nummer 203

Tweede druk

A. HANS

De Boeteling van Veurne

A. HANS.

DE BOETELING VAN VEURNE

Op een Februari-avond van 't jaar 1650 was er roering onder de soldaten te Veurne, dat toen zooals geheel ons land, onder Spaansche heerschappij stond. Maar bij de soldaten waren er van allerlei nationaliteit, Vlamingen, Walen, Spanjaarden Franschen, Duitschers, Zwitsers, kerels, die dienst namen voor geld. En 't was hun gelijk voor of tegen wien ze streden.

Soldaat zijn was hun ambacht.

Nu hadden ze vernomen dat ze spoedig ten oorlog moesten. En dat bracht opwinding.

Twee soldaten trokken de stad in. Het waren zekere Mannaert en Le Jeusne. Steeds vertoefden ze bij elkaar. Le Jeusne was een sluwe kerel en Mannaert had eerbied voor zijn kameraad, die steeds door bedrog aan geld wist te geraken.

— 't Is gedaan met ons goed leventje, zei Le Jeusne. Ten strijd... dan is het strenger in het

regiment. En meestal buiten slapen, dikwijls geen of weinig eten...

— Dat is allemaal zoo erg niet, oordeelde Mannaert. Ik ben voor iets anders benauwd en wel dat ik in den oorlog doodgeschoten wordt.

— Ja, dat zal met veel van ons regiment gebeuren. Wien de kogel treft, die heeft hem. Maar er zijn middelen om u onkwetsbaar te maken, beveerde Le Jeusne.

— Dat heb ik nog hooren zeggen. En wie dat middel heeft, kan niet door een kogel getroffen worden. Maar hoe aan zulk een middel te geraken?

— Wel, ga eens naar Begga, ze is een heks. Zij kan u helpen.

— Waar woont die vrouw ?

— Kom, ik zal 't u wijzen...

Le Jeusne leidde Mannaert naar een huisje bij de vesten.

— Hier moet ge zijn, sprak hij.

— Gaat ge mee binnen ?

— Ik heb dat wijf eens voor den zot gehouden.

Ze is kwaad op me... en zou me niet helpen.

Bezoek ze dus alleen.

— Ik moet er nog eens over denken...

— Waarom ?

— Een heks !

— Ja, bij zoo iemand moet ge toch voor die dingen zijn ! Wees niet flauw !

Maar Mannaert had vanavond geen lust om Begga te bezoeken.

De kameraden gingen naar een herberg. En onderwege, zei Le Jeusne, dat hij voor 't vertrekten oorlog, toch aan geld wilde geraken.

Hij keerde dien avond niet met Mannaert mee terug naar de houten barakken waar de soldaten verbleven.

— Ik wil eens zien, of ik mijn slag niet kan slaan, zei hij tot zijn vriend. Weet ge wat, ik zorg dat onze beurs gevuld is. Ga gij morgen naar de heks en deel mij mee, wat wij moeten doen, om onkwetsbaar te blijven.

Mannaert lag wat later op zijn stroozak. Hij sliep niet vlug. Hij dacht over het bezoek aan de heks. Hij vreesde die vrouw en toch wenschte hij het middel te kennen, om zich onkwetsbaar te maken.

Velen geloofden in die dagen, dat zulk een middel bestond.

Eindelijk sliep Mannaert toch in.

Den volgenden morgen merkte hij dat Le Jeusne nog niet terug was. Zijn vriend waagde veel, om een heelen nacht afwezig te blijven.

Wat later werd Le Jeusne door twee schoutsknechten naar het regiment gebracht. De mannen vertelden aan een officier, dat de soldaat in het huis van een weduwe was gebroken. Hij had de vrouw half dood geslagen en haar beroofd

Maar dat was niet zonder gerucht gebeurd. De weduwe had luid geschreeuwd, wat door geburen gehoord werd. Deze grepen Le Jeusne, toen hij met zijn buit wilde weg sluipen en leverden hem aan den schout over.

En daar de roover soldaat was liet de schout hem nu naar 't regiment brengen

Le Jeusne werd opgesloten. Een uur later kwam de kommandant. Hij ondervroeg in aanwezigheid van drie officieren den beschuldigde. Burgers verschenen als getuigen voor dezen krijgsraad. Le Jeusne kon niet loochenen. En hij werd ter dood veroordeeld, want, vooral nu de troepen ten oorlog moesten, wilde de kommandant een streng voorbeeld stellen.

Le Jeusne werd door een priester op sterven voorbereid.

Dan bracht men hem voor het regiment, Mannaert stond daar in de rij. Hij vreesde ook aangehouden te zullen worden, omdat hij gister avond het plan van Le Jeusne geweten had. Maar klaarblijkelijk was hij door zijn vriend niet verklapt geworden.

Le Jeusne was geblinddoekt. Men plaatste hem tegen een muur. Zes soldaten werden uitgekozen om op hem te schieten. Ze traden naar voren.

Le Jeusne stond recht als een paal. Hij sprak geen woord meer. Een officier gaf een bevel...

De schoten knalden. En Le Jeusne viel dood neer. Het lijk werd dadelijk begraven.

De kommandant hield een toespraak, Zoo zou het lot zijn van allen die ongehoorzaam waren.

Een officier wenkte Mannaert bij zich.

— Gij waart de goede vriend van Le Jeusne, hé ? vroeg hij.

— Maar ik ging niet meestelen, stamelde Mannaert.

— Ge deugt toch ook niet veel, als die schelm uw kamaraad was. Straks, als we strijden, zult ge in de voorste rijen staan. Dan zal ik zien, of gij moed toont.

Mannaert vernam dit met schrik. In de voorste rijen. En hij was zoo bang voor den kogel ! O, hij moest het middel kennen, om onkwetsbaar te worden ! Hij zou naar de heks gaan.

II.

't Was avond. Mannaert trad het kleine huisje bij de vesten binnen. Daar zat een vrouw met scherp gezicht.

— Wat wilt gij ? vroeg Begga, want zoo heette de bewoonster van dit ellendig verblijf.

Mannaert keek haar verlegen aan en stamelde:

— Mijn overste is boos op mij en wil mij in de eerste rangen van het leger stellen, wanneer we

ten strijde moeten... En dat zal spoedig gebeuren, want de oorlog is opnieuw begonnen. Men zegt, dat er elders reeds gevochten wordt.

Mannaert vertelde nu, wat de oorzaak van zijn ongenade was.

— Ik hecht aan het leven, vervolgde hij. En ik vraag u een middel om mij onkwetsbaar te maken. Men zegt dat dit bestaat.

— Ja, het bestaat ! verzekerde Begga. Hebt gij geld ?

Mannaert haalde uit de voering van zijn wambuis een goudstuk... Begga's blik schitterde nog meer... En haar hand geleek een klauw, nu ze naar het goud greep...

— Ja, ik kan u helpen, zei de oude... Maar een vermaning. Ze hebben al dikwijls een heks verbrand.

— Ja... dat is zoo...

— Ik ben geen heks... Ik ben met mijn macht geboren. Maar de heeren van de wet zouden anders kunnen oordeelen... Daarom moeten allen, die ik help, eerst zweren, dat ze me nooit zullen verklappen... Zeker veel soldaten en burgers komen naar me om drankjes en raad. Maar hij die ik bijsta, moet zulks geheim houden !

— O, dat zal ik doen, verzekerde Mannaert.

Begga haalde een koperen kruisbeeld uit een kasje en daarop liet ze den sukkelaar zweren, aan niemand mede te deelen, hoe en door wie hij ge-

holpen was geworden. Dan leidde ze hem in een achterkamertje. Het was er donker, maar Begga stak een lange kaa's aan. Mannaert huiverde. Hier bemerkte hij twee doodskoppen, allerlei bokaalen en fleschjes, opgezette dieren, terwijl een zwarte kater miauwend de oude tegemoet trad.

Mannaert moest plaats nemen op een laag bankje. Begga nam nu een flesch van een schab en goot een rood vocht in een bokaal. Ze mengde dit met een poeder en het vocht werd zwart. Eerbiedig bevreesd zag de soldaat toe. Hij had alle vertrouwen in het wijf, en hij luisterde vervolgens naar de vreemde woorden, welke zij sprak. Dit duurde eenige minuten. Dan zónk Begga in een zetel neer en sloot de oogen. De kater sprong op haar schoot.

Eindelijk stond Begga op en ze fluisterde Mannaert wat in het oor. De soldaat ontstelde zichtbaar.

— Is dat het middel riep hij uit.

— Ja... dat en geen ander...

— Maar zoo iets doen...

— Gij kunt het laten en dan sterven bij den eersten veldslag. Gij hebt raad gevraagd en ik geef u dien. Dank aan alles, wat ik vooraf deed, kan het middel niet falen. Gebruik het en ge zult onkwetsbaar zijn. Durft ge niet, het is uw zaak !.. Ga nu heen en denk aan uw eed...

— Maar weet ge niets anders ? vroeg Mannaert die bleek geworden was.

— Neen ! Vertrek... ik heb ander werk !

Onder den indruk van het gehoorde, verliet Mannaert het huisje. Hij scheen diep teleurgesteld en mompelde :

— Neen, dat middel durf ik niet aanwenden. Het is een heiligschennis... en ik zou er voor boeten... O, had Begga mij toch anders geholpen !...

Somber dwaalde hij rond. Hij dacht aan zijn jeugd. Toen woonde hij bij vader en moeder... Hij was van hen weggelopen. Toen kwam moeders beeld hem soms nog voor den geest. Moeder had hem 't goede geleerd. Hij wilde niet meer luisteren toen hij grooter werd. Nu voelde hij er spijt over.

Hij kwam bij een kerk en sloop binnen... Hij zag er treurige vrouwen... Ze zochten hier troost. Ook van hen moesten broeders of de echtgenoot of een zoon ten oorlog.

Mannaert trachtte hier rust te vinden voor zijn gemoed. Maar de angst joeg hem weer heen...

Hij keerde naar de barakken terug.

— Overmorgen vertrekken we ! hoorde hij een ouden soldaat zeggen. Ik mag den oorlog wel. 't Is wat anders dan in dit vervelend nest te verkwijnen.

Hij hield van vechten en plunderen. 't Waren ruwe tijden.

Mannaert sliep dien nacht niet. Hij lag te woe-
len.

Hij dacht aan het middel der waarzegster. Hij kon zich onkwetsbaar maken en zoo verweren tegen de macht van zijn meester.

— Ik moet het doen, hoe gruwelijk het ook is, kreunde hij toen hij 's morgens radeloos de straat opliep.

Hij dacht aan desertie. Maar wat zou het baten ?... Hij kon niet ver loopen, want ronselaars zwierven met krijgsvolk rond om boerenzonen en visschers tot den krijgsdienst te verlokken. En ze zouden hem aanhouden. Desertie beteekende zeker opgeknoopt te worden.

— Het middel van Begga! herhaalde Mannaert telkens.

Hij begaf zich naar een kerk. Bevend betrad hij het godshuis. In het portaal aarzelde hij. Hij had willen vluchten... 't Scheen of de grond onder hem brandde.

— Ik moet, ik moet !... kermde hij bij zich zelf. De dienst was juist begonnen. Mannaert knielde op een stoel, maar hij durfde niet bidden. Hij verborg het gelaat in de handen en weende...

— Ga heen... wees een man... trotseer het gevaar, maar belast uwe ziel niet met allerzwaarste schuld, klonk een inwendige stem. 't Was of moeder tot hem sprak.

Mannaert rees op. Maar hij verliet de kerk niet.

— Sterven, kloeg hij, en ik ben nog zoo jong... En welk een dood ! Gewond neerliggen, uitbloeden in de felle koude, die in mijn doorstoken lichaam bijt...

Hij hoorde een geschuivel van voeten... Gelooigen gingen ter Commune... Ingetogen naderden ze den priester.

Mannaert stapte ook naar voren. Zijn knieën knikten...

— Keer terug ! vermaande hem nog zijn geweten, doch hij verdoofde die stem. Hij schreed verder, wachtte... Hij zag mannen en vrouwen weer komen met ernstig gelaat en hij was bang voor hun blik. 't Leek hem of ze op zijn wezen lezen zouden welk plan hij koesterde. Mannaert sidderde... hij was aan de Communiebank en zonk op de knieën... Zijn hart bonsde...

— Keer terug !

Weer die waarschuwing, maar hij bleef... De priester kwam bij hem. En de soldaat ontving de Heilige Hostie. En eenige oogenblikken later verliet hij de plaats... 't Was of hij de kerk gejaagd ontvluchtte. Hij verdook zich achter een muur. Schuw keek hij om zich heen. Niemand kon hem bemerken. En de soldaat nam zijn zakdoek... Hij had de heilige Hostie niet ingeslikt, maar in den mond gehouden en vlug verborg hij haar nu in den doek. Dan liep hij naar zijn kwartier, een zolderkamer, die hij in de stad gehuurd had.

— Heiligschennis, heiligschennis !... scheen men hem toe te roepen...

Er stond een potkachelkje. Mannaert maakte vuur. Het hout brandde. Haastig werkte hij voort, naar de aanwijzingen van Begga, het wijf, dat als een tooveres bekend stond. Het deksel op de stoof was warm... Mannaert haalde de Heilige Hostie te voorschijn en roosterde ze. Vlug nam hij het poeder en strooide het in een beker water, dien hij gulzig ledigde...

Hij had Begga's middel aangewend... «Als ge alles doet, wat ik zeg, zal kogel noch zwaard u kunnen schaden ; alles stuit op u af, want ge zijt onkwetsbaar ».

Zoo had de bedrieglijke waarzegster gesproken. En de krijgsman, behept met het bijgeloof van zijn tijd, geloofde haar.

Mannaert zonk op een stoel neer en steenend dook hij het hoofd in de handen. Wat bonsde het daarbinnen !

— Heiligschennis, heiligschennis !...

Die stem wilde niet zwijgen.

Mannaert leed geweldig. Angst laaide uit zijn oogen. En het was of een vuur in zijn binnenste brandde. Zoo bleef hij lang zitten. Als hij in 't benedenhuis gerucht hoorde, beefde hij nog meer. Uren verstreken. En rusteloozer werd de rampzalige. De middag verliep. De korte dag neigde ten einde. De avond wierp zijn schaduwen in de

ellendige kamer. Mannaert meende allerlei gedaanten op den muur te zien.

— Vurige duivels ! kermde hij... O, ik heb mij in hun macht geleverd...

Hij kreunde luid... Plots sprong hij op. Strekte een dier gedaanten zijn klauwen naar hem uit? En met een gil stormde Mannaert de trappen af, de straat op.

— Duivels, duivels ! schreeuwde hij nu luid. Ze vervolgen mij. Ik heb heiligschennis gepleegd. Vervloekt zal ik zijn.

Zelf schreeuwde hij zijn daad uit. De menschen bleven staan. Ze werden bevreesd toen Mannaert er eenigen van hen omver wierp en wild wegvluchtte.

En voortdurend klonk het :

— Duivels achter me. ! Ze willen me grijpen, omdat ik heiligschennis heb gepleegd...

Een schoutsknecht wilde den soldaat aanhouden. Een woest gevecht ontstond. Mannaert sloeg, krabte, beet... Hij verweerde zich wanhopig, razend nog over duivels. Burgers schoten den schoutsknecht te hulp, en eindelijk overmeesterde men de man, die hijgend allen weerstand moest opgeven.

— Naar de wacht met hem !... zei de gerechtsdienaer. Daar zullen we hem die streken afleeren!

— Hij zegt dat hij heiligschennis heeft gepleegd, sprak een der aanwezigen.

De burgers verleenden hun medewerking om Mannaert op te brengen.

Mannaert bekende alles aan den schout. Hij vertelde ook dat Le Jeusne hem den weg had gewezen naar de heks.

Zoo bracht hij zelf het gebeurde aan het licht. En naar de gewoonte van dien tijd werd hij vreeselijk gestraft.

Op een wagen reed hij door Veurne. Op sommige hoeken moest hij schuld belijden. Met gloeiende ijzers werd hij intusschen gefolterd. Dan hing men hem aan de galg. Men had het lijk van Le Jeusne opgegraven. Het werd met het lichaam van Mannaert op een brandstapel gelegd en door het vuur verteerd. Zoo deed Mannaert vreeselijke boete. 't Gerecht was wreed toen.

Er werd te Veurne besloten op den laatsten Zondag van Juli tot uitboeting dier heiligschennis een bestaande processie in een boetprocessie te veranderen.

En nog elk jaar gaat te Veurne die processie uit. Men ziet er veel boetelingen in, gehuld in een grauwe pij en met een kruis op den schouder.

Hendriks Verjaarsgeschenk

— Wel jongen, waarmede kan ik u nu eens een heel groot plezier doen op uw verjaardag? vroeg vader.

— Met een heel grooten hond, antwoordde Hendrik.

— Een heelen grooten hond ! Hoe groot dan wel ?

— Zoo als de St - Bernardshonden en de Newfoundlanders ! Zulke honden, die menschen reddden en daar men op kan gaan zitten, papa !

— Maar, wat zouden wij hier met zulk een hond doen ? En ge moet veertien jaar worden. 't Zou wat schoons zijn, als ge daar eens op een hond kwaamt aanrijden ! Ik dacht, dat gij eindelijk wel van die groote honden-liefde genezen zoudt worden.

— Neen, papa, daar wordt ik nooit van genezen. De honden zijn uitmuntende dieren. Ze zijn zoo trouw.

— Nu, wij zullen daar later nog wel eens over spreken ; dat geschenk bevalt mij niets ; wij zouden van zulk een reusachtigen hond meer verdriet dan plezier hebben op ons stil « Rust- Oord, Hendrik.

— Och papa, spreek zoo niet, als het u belieft.

En hiermede hield het gesprek op, tusschen den eigenaar van het landgoed Rustoord en zijn zoon Hendrik, die een dolle liefhebber van hon-

den was. Hij kende alle rassen en soorten, en teekende ze uit met krijt en verf ; hij nam het voor hen op als ze werden mishandeld en redde ze van den dood, als straatjongens er soms eens een met een steen aan den nek in het water wierpen. Hij had ook zelf een hondje in eigendom gehad, o, zulk een lief lordje met lange ooren en een prachtige pluimstaart ! Maar dat lieve dier was gestorven en Hendrik had er om geschreid alsof het een klein broertje geweest was. Nu had papa hem een anderen hond beloofd. Maar hij kon zijn keus maar niet bepalen. Nu eens begeerde hij een leeuwte, dan een smousje, dan een mophond, dan weer een lordje of ook wel een hazewind, die zoo ontzettend rap kan loopen. Tot dusverre geschiedde echter nog geene bepaalde keus. Zou het dan een St - Bernardshond of een New-Foundlander zijn ? Papa gunde zijn jongen gaarne een plezier ; maar was het wijs hem deze honden toe te staan ?

Die groote honden konden nuttig wezen op hun eigen plaats maar wat zouden ze hier doen ? Last en moeite veroorzaken. En dan daarbij, welke enorme kosten ! Zoo'n echte Foundlander betaalde iemand onlangs met 1000 frank ; 't is me nog al wat.

Als het van Hendriks vader afgehangen had, dan was het niet gebeurd, maar het spreekwoord

zegt: men kan niet weten hoe een stuivertje rollen kan. Op dien zelfden avond kwam een vriend uit Schotland op Rust-Oord aan. Hij bleef eenige dagen logeeren en hield veel van Hendrik. Deze leidde hem rond in den omtrek en vertelde hem veel. Natuurlijk kwam hij ook alles te weten van Hendriks groote begeerte naar een zeer grooten hond, die menschen redden kon.

Nog vóór den verjaardag van Hendrik ging de vriendelijke Schot weg en bij het afscheid beloofde hij aan zijn jongen vriend, dat hij zijn best zou doen om een New-Foundlander voor hem machtig te worden. Maar hij betwijfelde of het dier er wel vroeg genoeg wezen zou om als verjaarsgeschenk dienst te doen. Dat was niet-met-al. Wat in het vat is verzuurt niet, dacht Hendrik en drukte zijns vaders vriend uit Schotland beide handen.

Van dien dag af en voortaan keek Hendrik maar uit of er ook een brief uit Schotland kwam, waarin bericht stond over zijn hond. De verjaardag was lang achter den rug en een ander feest was aangebroken, de zoogenaamde familie-dag, waarop alle leden der familie op Rust-Oord kwamen eten. En 's morgens vroeg werd een groote bestelbrief van het station thuis gebracht, waarop bericht werd, dat aan het adres van den jongen heer Hendrik een groote New-Foundlandsche hond aan het spoorwegstation stond, en dat men

verzocht werd hem te komen afhalen.

— Hendrik, zei papa, dat is nu uw hond ; dus gij gaat hem halen. En welke lasten of moeiten er aan het houden van zulk een dier verbonden zijn, die komen allen op u. Ik zelf of mijn knecht en meid kunnen niet den ganschen dag achter dat beest aandraven of wat er meer vereischt wordt.

— Lieve Papa, zei Hendrik, ik neem alles op mij.

—Maar, zal die hond u niet bijten ? vroeg mama.

— Wel neen, mama, alle honden houden veel van mij en bovendien zal ik een groot stuk roggebrood mee nemen, dat ik eerst lang in de warme hand houd, dan ruikt hij mij goed en leert mij kennen.

Hendrik had wel vleugels willen hebben om naar het station te vliegen. Met een groot stuk roggebrood in de hand kwam hij er aan, blazende van de warmte. De chef van het goederenkantoor gaf hem den hond over, die aan een flinke ketting lag. Het adres van Hendrik op Rust-Oord was aan zijn halsband geplakt Hendrik stak hem allereerst dat stuk brood toe. Maar och, wat een hond en wat een bek ! 't Leek wel een leeuw. Die groote snede brood ging met één knauw en één hap en één slok naar binnen alsof 't dier het in zijn holle kies stopte.

Hendrik vatte nu de ketting aan en wilde met

Bello naar Rust-Oord wandelen. Maar neen, daar had onze New-Foundlander in het geheel geen zin in. Hij had zoolang stil gelegen en gezeten en in den spoortrein gereden ook al, dat hij nu lust had zijn hart eens op te halen aan het galoppeeren. Als een pijl uit den boog stooft hij weg een lange beukenlaan in, en trok zijn nieuwen meester met zich mee.

Nu Hendrik wist wat harddraven was ; daar konden de schooljongens van getuigen. Maar deze toer was hem te fors. Bello liep zoo schrikkelijik hard en wist van geen stilstaan. Daarbij kwam nog, dat hij een verkeerden weg was ingelooopen, anders ware onze Hendrik zeker in tien minuten tijds van het station aan het hek van Rust-Oord geweest, en straks had hij over denzelfden afstand een half uur gedaan. Neen Bello deed alsof hij op dit dorp jaar en dag gewoond had en den weg op zijn duimpje kende. Hij galoppeerde de beukenlaan in en deze voerde naar den gansch tegenovergestelden kant als waar Rust-Oord lag.

De arme jongen kon weldra niet meer en moest toch. Hij riep de voorbijgangers toe, dat zij het dier zouden tegenhouden ; maar zij durfden niet of verstonden hem niet. Allen keken hem lachend na. Hij zelf lachte niet. Integendeel ; hij begon eindelijk te schreien, zoodat zijn tranen zich onder zijn zweet mengden. Hij schreeuwde Bello toe, trok aan de ketting, ging er aan hangen, niets

mocht baten. Altijd voort ging het de beukenlaan uit, het bosch in. Eindelijk was onze Hendrik in zijn wanhoop besloten dan de ketting maar los te laten. 't Was toch zeker veel beter zijn prachtigen hond dan het leven te verliezen. Maar ziet, juist op het oogenblik, dat hij niet meer voortkon, bemerkten twee sterke houtakkers, die daar in het bosch bezig zijn, zijn nood en springen toe. Met al hun macht aan de ketting trekkende, gelukt het hun om Bello tot staan te brengen, terwijl Hendrik op het gras neerviel om adem te scheppen. Na eenige oogenblikken beduidt hij aan de houtakkers, waar hij wezen moet, en nemen deze aan, hem, natuurlijk voor eene goede fooi, met zijn New-Foundlander thuis te brengen. Nu moest hij terug. Het duurde wel een half uur eer ze het station weder bereikten en van daar ging de optocht nu geregeld naar Rust-Oord. De twee mannen hadden Bello bij zijn halsband en Hendrik hield hem bij de ketting. Zóó kwamen ze thuis. Hendrik gaf den mannen het bedongen loon en wilde nu het houten hek openen om zijn dier binnen te laten. Maar Bello begreep dat hij het zijn jongen meester gemakkelijk kon maken, en sprong uit alle macht een paar keeren tegen het hek op, zoodat het kraakte en papa, die voor het venster stond, zijn hart vasthield, dat niet alle spijlen er uit vlogen.

— Maar Hendrik, mijn jongen, wat ziet ge er

uit ! riep mama. Gij zit vol stof. Uw gezicht is zóó zwart als een schoorsteenveger en uw handen zijn bloedrood en gezwollen ! Daarbij zijt ge meer dan een uur weggebleven ! Wat is er toch gebeurd ?

Hendrik herhaalde van de vlucht, maar zweeg zijn ergste leed, omdat hij wel wist wat papa anders zeggen zou.

— Bind den reus nu maar vast aan den eik, dien trekt hij zeker niet mee en daarmee, gaat hij niet op hol, zei Hendrik tot den hovenier, die juist aan 't rijven was. De man bond een stuk touw om den boom en maakte daaraan de ketting vast. Intusschen haalde Hendrik een pot water en een half roggenbrood, hetwelk hij beide aan Bello voorzette.

Straks kwamen de gasten ; de knaap moest zich nu maar eerst gaan wasschen en verkleeden, en dan zich komen verkwikken aan brood en melk, dat gereed stond. Dit gebeurde. Intusschen vermaakte zich Bello op zijn manier in den tuin. Het ligt zoo in den aard van die dieren, dat ze gaarne graven, 't zij in sneeuw of zand, en van dit laatste vond hij veel onder zijn pooten bij den eikenboom achter het huis. Het duurde niet lang of de hovenier, die eenigen tijd achter in den tuin was bezig geweest, kwam met haast bij zijn heer en riep: « Ziet u toch eens wat die hond heeft uitgevoerd, mijnheer ! »

Beide, Hendrik en zijn vader, liepen naar den

tuin, en och, daar had Bello met zijn achterpooten een put gegraven zoo groot, dat men er best een paar menschen in had kunnen begraven.

— Dat is de aard van het dier, zei vader. Als hij op de Schotsche berglanden of op New Foundland was zou dit hem uitmuntend te pas komen, om onder sneeuw of zand uit te krappen, wat daar levend of dood ligt begraven, maar hier is het lastig genoeg. Op die manier kunnen wij hem niet houden ! Klaas ! — zoo ging hij voort tot den hovenier, breng hem naar den stal en leg hem daar stevig vast. Die steenen vloer zal hij er niet uithalen. Maar gij. Hendrik, ge weet onze afspraak. Het is de taak al de lasten van den hond te dragen. Daarom laat ik het aan u over dien put weer toe te werpen.

— Van middag nog, papa ?

— Wel stellig, eer onze gasten komen, naar ik hoop ; want als wij van avond den tuin eens rond gaan kon er wel iemand in dien put vallen.

Hendrik was nog niet half uitgerust van de hofpartij met Bello ; handen en voeten deden beide zeer. Maar wat zou hij er tegen zeggen ? 't Was de afspraak. Als de tuinman een put spit in den tuin, dan werp hij de aarde er naast. En moet de kuil weder gevuld worden, dan valt dit gemakkelijk die aarde er weder in te gooien. Maar Bello had het anders aangelegd : die had telkens kleine

hoeveelheden aarde met zijn achterpooten losgekrabt en daarna in de hoogte geworpen ; zoodat deze kluitjes en hoopjes zand ver verstrooid lagen. 't Was niet mogelijk ze weer bij elkaar te zoeken en onze Hendrik zag zich genoodzaakt heel achter in den tuin eenige kruiwagen-vrachten aarde en zand te gaan uitspitten en opscheppen, om daarmee bij den eikenboom den put te vullen. Weer droop hij van 't zweet toen dit werk geschied was, en eer de gasten kwamen, wier rijtuigen men reeds in de verte hoorde, moest hij zich opnieuw in allerijl gaan verkleeden.

De familieleden kwamen en het maal begon.

't Was een eerwaardig gezelschap. De eereplaats boven aan den disch was bestemd voor eene oude tante, die schatrijk was en er zeer ouderwetsch gekleed uitzag. Ook was zij wel wat lastig van humeur en viel het niet altijd even gemakkelijk met haar goede vrienden te blijven. De neven en nichten evenwel gaven de oude tante alles toe, uit vreeze dat zij anders nog zou boos worden hen uit haar testament zou schrappen en dat ware al te erg. Ook Hendrik behandelde de oude tante met allen eerbied en zou het nooit gewaagd hebben te lachen, al stond haar groote ouderwetsche hoed van echt fluweel en echte Brusselsche kant haar ook zoo vreemd over het midden van het voorhoofd. Die kostbare hoed van tante was met alle andere hoeden, mantels, jassen, doeken

en wat dies meer zij in de kleine spreekkamer neergelegd — alles netjes gerangschikt om het van avond bij het naar huis gaan, dadelijk te kunnen weervinden.

Als gewoonlijk was de tafel goed voorzien. Het dessert vooral blonk de jonge lieden in het oog. Onze Hendrik zag tenminste heel wat, dat naar zijn gading was. Tante lievelingsgerecht, de room taart ontbrak niet, maar prijkte midden op den disch. Er werd druk gepraat. Maar van Hendriks hond uit Schotland spraken noch papa, noch mama, noch hij zelf. Waarom niet ? Ach, dat zou de oude tante zeker afkeuren. Zij hield niet van beesten en zou het zeker voor groote verkwisting rekenen een hond te voeden, die met een half roggebread nog maar kwalijk zijn ontbijt kon doen. Hendriks papa moest dan ook zelf erkennen, dat het al te groote toegeeflijkheid van hem geweest was, de komst van dat monsterdier toe te laten, hoe schoon hij ook wezen mocht en hoeveel waarde hij vertegenwoordigde. Daarom werd de naam van Bello niet genoemd en rekende Hendrik hem rustig ingeslapen in den stal. Maar ja wel, dat was anders.

Nauwelijks zou men aan het dessert beginnen, toen een knecht, die juist met een sauskom binnentrad, schier omver geduwd werd door een ruig monster, dat als een dolle man op handen en voeten kwam aanstormen. Verschrikt vlogen alle

gasten overeind, maar het monster was niet in het minst verlegen. Hij liep regelrecht op de tafel aan en zette zijn beide voorpooten op het tafelkleed juist tegenover de roomtaart en begon daaraan te snuffelen en te likken, tot hij er een goede hap uitnam.

— In 's hemelsnaam ! riep tante. Dat monster heeft mijn beste kanten hoed op ! Wat is dat voor een beest ? Slaat dood dat duivelsche ding ! Hoe komt dat beest aan mijn hoed, of is het iemand, die zich verkleed heeft ? Neen, neef, die grap bevalt me niets !

Het baatte echter weinig of Bello de gasten beviel of niet beviel, hij stoorde zich eenvoudig nergens aan. Hij ging van gerecht tot gerecht en rook en snuffelde en sloeg met zijn ruige, dikke pooten in de saus, dat ze uit de kom kletste. Nu en dan nam hij hij een hap uit de pudding of tulband, die hem het best beviel. En wie het waagde hem aan te grijpen of weg te jagen, kreeg zulk een paar rijen tanden en zulk een vreeslijken muil te zien, dat alle lust om te dicht bij hem te komen verdween.

Maar hoe was Bello dan toch in de schoone eetzaal gekomen ? Och het beviel hem niet meer in den stal bij de paarden. Hij rukte zoolang aan den paal, waaraan zijn ketting was vastgebonden, dat hij deze omver haalde, en nu liep hij als een dolle den hof in. Daar zag hij het raam van het spreek-

kamertje open staan en wipte er door. Onder de uitgestalde hoeden en mantels richtte hij schadelijke verwoesting aan. Hij wierp alles het onderste boven en scheen zich eindelijk zóó in deze voorwerpen te hebben verward, dat tantes prachtige hoed hem op den kop bleef hangen. Door het geraas dat hij maakte, werden de bedienden opmerkzaam, en openden de deur der spreekkamer. Toen vloog hij hen als een pijl uit den boog voorbij en kwam zoo als wij zagen al die schrik en ontsteltens onder de gasten brengen.

Hendriks papa haalde een sterke rijzweep en striepte daarmede den ongenooden gast de deur uit. In de gang werd hij door vereende kracht bij den halsband gegrepen en nu in betere bewaring gebracht. Maar de ellende die hij gesticht had, was groot. Tantes beste hoed had er geducht onder geleden. En al wat op tafel stond was beschadigd of besnuffeld. Er moest overal wat afgesneden en afgeschept worden, terwijl sommige gerechten konden worden weggeworpen. Hendrik durfde dien avond niet meer onder de oogen der gasten komen maar sloop naar zijn kamertje, en zat daar met tranen in de oogen voor het venster.

Wat had dat dier, waarnaar hij zoo verlangd had, hem al ellende bezorgd ! En dat nog maar op eenen enkelen dag ! Hoe dwaas was hij geweest zulk eenen grooten hond te begeeren ! Dan kwam daarbij nog de vrees voor tante. Zou zij het hem

wel ooit vergeven, dat zijn hond haar besten hoed bedorven had ? Waarschijnlijk niet. En wat was papa boos, en wat keek mama verdrietig ! Iedere nieuwe herinnering bracht nieuwe schrik. Vóór nog alle gasten vertrokken waren kwam mama boven en trachtte hem in zijne groote droefheid toch een beetje op te beuren.

— Zou papa Bello verkoopen, denkt u ? vroeg Hendrik.

— Ik weet het niet, voor van nacht is hij goed bewaard, de hond. Van hem kan niemand het kwalijk nemen. Hij weet niet beter.

— Dat is waar, zei Hendrik, en een zucht ontglipte hem, dat mama met zooveel verschooning over zijn hond sprak. Maar ik kan toch ook niet helpen, dat hij losgebroken is ?

— Neen, en ja. Eerst is het uwe schuld, dat gij zoo begeerig geweest zijt, daar kwam alles van daan. Daarna is het uwe schuld dat ge niet gereed waart om zulk een monsterdier te ontvangen. Gij had niets voor zijne komst gereed. Maar ga gij nu slapen, ik moet nog naar de gasten.

— Is nog niet alles door Bello bedorven, mama ?

— Gelukkig niet, jongen, wel te rusten.

— Bewaart u nog een stukje taart voor mij, mama ?

— Ja, ga nu maar slapen !

Den volgenden morgen zei vader dat Bello weg

moest. O, toen begon Hendrik weer te schreien ! Maar moeder zei ook, dat zoo'n hond niet te houden was.

Doch niemand in 't ronde wilde dien hond koopen. Er was er wel een die hem voor niets wilde overnemen, maar die kerel stond als ruw bekend en kreeg hem niet. Vader vond het ook erg Bello dood te schieten. Hij stemde er dan in toe, den hond hier te laten, stevig aan een ketting tot Hendrik hem getemd had. De knaap zou zijn best doen.

II.

Wij slaan een paar maanden over, en zoeken onzen Hendrik met zijn verjaarsgeschenk eens weder op. Maar hij is op Rust-Oord niet te vinden. De familie is naar de badplaats vertrokken om een week of zes van de zeebaden gebruik te maken. En Bello, de groote hond is er ook. Zie hem daar eens heen springen, voor Hendrik uit ! Maar nu is hij zoo ontembaar niet meer. Nu hij Hendrik heeft leeren kennen en van hem houdt, nu is het beest zoo gedwee als een lam. Maar wee als ge aan Hendrik komt ; als ge zelfs maar naar hem wijst, laat Bello reeds de tanden zien ! Hier is hij overigens geheel in zijn element. In dat duinzand kuilen graven, o zoo diep ! En dan zwemmen, een heel eind de zee in om een hout te gaan opzoeken, dat Hendrik weggeworpen heeft ! Al de kinderen

der badgasten hebben pret met hem. Als Hendrik er maar bij is dan laat hij wel toe, dat kleine jongens en meisjes op zijn rug rijden. En hoe vermaakt zich dat kleine volkje in die diepe kuilen en loopgraven die de hond maakt ! Toch hebben allen tevens den noodigen eerbied voor hem, want hoe goedig hij ook is, als iemand hem plaagt of kwelt, dan bijt hij geducht. Dat heeft een visschersjongen ondervonden, die hem met steenen en schelpen wierp. Het begon onze Bello spoedig te vervelen. Hij zette den jongen na. Het baatte den visscher weinig, dat hij in zee sprong en naar een boot waadde. Bello kon beter waden en zwemmen dan hij, en had hem bij de beenen gepakt eer hij in de boot klom. Het scheen hem volstrekt niet te bevallen, dat die knaap naar zee ging. Hij bracht hem tenminste tegen wil en dank door de schuimende golven heen en weder op het strand. Toen hij hem eenmaal daar maar had, scheen hij ook niet boos meer, want hij likte de wonden, die hij den knaap zelf gebeten had, terwijl deze ze met zijn zakdoek verbond.

Aan het strand was Willem, ook een jongen uit de stad, Hendriks vriend. Een goede jongen, maar een groote waaghals. Die twee deden verre tochten langs het strand, liepen dan een eind de zee in en worstelden met de golven om terug te keeren in de eb. Een half uur van het stadhuis lag

in het zeewater een hooge zandbank, die men bij laag water wel kon bereiken, al moest men dan ook de kousen uittrekken en de broek tot over de knieën opstroopen. Willem ging daar dikwijls zitten visschen, maar Hendrik waagde het niet mee te gaan. De zee was daar in den omtrek onstuimig en zeelieden vertelden dat er ergens een draaikolk was, welke het er onveilig maakte.

't Was dus wijs van Hendrik, dat hij Willem maar alleen liet gaan. Of beter gezegd, ook Willem zou wijs gehandeld hebben, wanneer hij er vandaan gebleven ware. Hij was en bleef echter een waaghals en hij zette Hendrik onophoudelijk aan om zijn voorbeeld te volgen. Hij lachte hem uit, omdat hij niet durfde en zoo al meer.

Eindelijk zou onze Hendrik het dan eens beproeven. Hij zou eens toonen dat hij durfde. Hij had er met Willem om gewed en zou nu maken dat hij het weddingschap won. Willem oogde hem van op het strand na ; het veilige waadbare pad was duidelijk te onderscheiden. Op de bank gekomen zette hij zich neer en wierp zijn vischtuig uit. Alles ging goed. Hij ving meer dan hij verwacht had en dit moedigde hem aan om nog wat te toeven. Maar, o wee, ook de vloed kwam op eer hij hem verwachtte, en wel zoo spoedig dat hij zijn eiland onmogelijk verlaten kon. Het plekje, waarop hij zat en rondliep, werd hoe langer hoe klei-

ner. Weldra kon hij zelfs niet meer zitten maar moest blijven staan, om niet nat te worden door de spattende en schuimende baren. Hij wist niet dat deze zandbank 's nachts geheel onder water stond ; daarom lag daar die ton in de nabijheid ten einde de schippers te waarschuwen.

Willem kon hem van uit de verte geen hulp verleen ; daarbij kwam plotseling een mist op, die alles voor het oog bedekte. Willem werd ongerust over zijn kameraad en schreeuwde hem toe. Maar geen antwoord klonk wegens het bruisen der zee. Willem spoedde zich naar het badhuis om hulp te halen. Papa en mama, natuurlijk doodelijk ontsteld, riepen een visscher en verzochten hem met zijn boot naar de plek te roeien waar Hendrik zich bevond. Maar de vloed was zóo sterk en wierp de golven met zooveel kracht tegen den oever, dat de man er niet tegen op roeien kon. Hij moest het opgeven. Intusschen wist onze Hendrik letterlijk geen raad meer. Op zulk een klein plekje zand te midden der onstuimige golven en in een dikken mist, zoodat hij geen el van zich af kon zien, Hij viel op de knieën en smeekte God om redding, en zag daarbij verlangend uit of zijn trouwe Bello niet kwam opdagen.

Ook de menschen op het strand zagen naar den hond uit. Waar was hij toch ? Straks had men hem met een zweem gezien in den mist. Maar de schipper verklaarde, dat de hond evenmin tegen dezen

sterken stroom kon opzwemmen als hij roeien. Dat was dan ook volkomen waar. Maar het moedige dier liep het zeestrand langs om het te beproeven waar het hem mogelijk was zijn benarden meester te bereiken. Zoo als later bleek gelukte dit een eind verder op. Daar wierp hij zich in zee zwom om den draaikolk heen en stond druipend en snuivend voor Hendrik, op het oogenblik toen deze allen moed had opgegeven. Ja, dat was zijn lieve Bello. Hoe zou hij zich nu aan het beest vasthouden ? Het beste kwam hem voor er eenvoudig op te gaan zitten als een ruiter te paard. De mist trok een weinig op, maar de wind bleef aanhouden en het instinkt van het dier zeide hem, dat als hij nu met zijn last regelrecht naar het strand zwom de vloed hen beiden vrij onzacht, misschien wel dood, tegen den oever zou werpen. Daarom koos hij denzelfden weg, dien hij genomen had. Hendrik hield zich stevig aan zijn halsband vast en liet zich door het schuimend zeenat dragen, terwijl de viervoeter zwom dat het een aard had.

Intusschen stonden de ouders van den roekeloozen jongen sidderend op den oever en tuurden den mist en luisterden naar ieder geraas, dat hun oor trof. De zeelieden zeiden, dat het in ieder geval hoogst waarschijnlijk was, dat Hendrik, 't zij dan dood of levend door de schuimende golven zou worden aangespoeld. Willem schreide luid, 't was zijn schuld : ik heb mijn makker verleid om naar

de bank te gaan, kermde hij. Als het moest gebeuren dat Hendriks lijk aanspoelde, dan durfde hij nooit weer bij de ouders komen. Ook zijn eigen ouders waren komen aansnellen, en stonden daar niet minder bekommerd om Hendrik, ofschoon zij nog niet wisten, dat Willem de verleider was. Met de minuut steeg aller angst en menig gebed werd tot God opgezonden.

Daar werd eenig geluid gehoord als het gesnuif van een hond. Zou het Bello zijn ? Reeds zetten de visschers hun voeten vooruit en hielden de armen uitgespreid om het dier op te vangen als het daar met den jongen aan kwam zwemmen. Maar neen, 't gesnuif kwam niet van dien kant. Men vernam luid geblaf ; allen wenden de oogen in een zijwaartsche richting langs het strand, en ja wel, daar kwam de ruiter aan. Bello galoppeerde met Hendrik op zijn rug, beiden druipnat, tot in het midden van het groepje angstige toeschouwers en hield voor papa en mama stil. Op eenmaal veranderden de angst en de droefheid in uitbundige vreugde. Hendrik lag schreiende in mama's armen zoo nat als hij was, en deze kustte hem als een verloren en weergevonden kind. Ook Willem gevoelde zich buitengewoon verlicht, toen hij zijn vriend weer zag. Bello kreeg dien avond een lekker boutje.

(Naar A. C. de Zwart)

E I N D E.